

1. LIETOTIE TERMINI UN SAĪSINĀJUMI

Attīstītās valstis – pasaules valstis ar attīstītiem finanšu tirgiem. Šīs valstis ieguldījumu politikas apstiprināšanas brīdī ir ASV, Kanāda, Austrija, Beļģija, Dānija, Somija, Francija, Vācija, Īrija, Izraēla, Itālija, Nīderlande, Norvēģija, Portugāle, Spānija, Zviedrija, Šveice, Lielbritānija, Austrālija, Honkonga, Japāna, Jaunzēlande, Singapūra.

Dalībnieks — fiziska persona, kas piedalās Plānā, balstoties uz individuālās un / vai kolektīvās dalības līgumu.

ES — Eiropas Savienība.

ESG reitings – reitinga sniedzēja sniegts vērtējums par uzņēmuma vai ieguldījumu fonda riska profilu attiecībā uz vides, sociālajiem un pārvaldības faktoriem jeb vērtējums tam, cik noturīgs ir attiecīgais uzņēmums vai ieguldījumu fonds pret finansiāli nozīmīgiem vides, sociālajiem un pārvaldības riskiem.

Euro valūtā denominēto vērtspapīru ieguldījumu fonds – euro valūtā denominēto investīciju kategorijas parāda vērtspapīru Tirgus indeksiem piesaistīts ieguldījumu fonds.

Fonds — Indexo Atklātais Pensiju Fonds AS, reģ. nr. 40203248944, juridiskā adrese: Roberta Hirša iela 1, Rīga, LV-1045.

Ieguldījumu politika — detalizēta Plāna ieguldījumu politika, kurā ietverti Plāna aktīvu ieguldīšanas principi, ar ieguldījumiem saistīto risku noteikšanas metodes un risku pārvaldīšanas sistēma, kas ir aprakstīti šajā dokumentā.

Ilgspējas faktori - vides, sociāli un ar darbiniekiem saistīti jautājumi, cilvēktiesību ievērošana un cīņa pret korupciju un kukuļošanu.

Ilgspējas risks - vides, sociāls vai pārvaldības notikums vai apstāklis, kas, ja tas notiek, varētu radīt reālu vai potenciālu būtisku negatīvu ietekmi uz ieguldījumu vērtību.

Likums — Privāto pensiju fondu likums un citi privāto pensiju fondu darbību regulējošie normatīvie akti.

Līdzekļu pārvaldītājs — IPAS "Indexo", reģ. nr. 40203042988, juridiskā adrese: Roberta

Hirša iela 1, Rīga, LV-1045. Līdzekļu pārvaldītājs veic Plānā izdarīto iemaksu, turpmāko augļu (procentu) un citu aktīvu pārvaldīšanu saskaņā ar Likumu, līgumu, kas noslēgts starp Līdzekļu pārvaldītāju un Fondu, un Plāna noteikumiem.

Līdzekļu turētājs — "Swedbank" AS, reģ. nr. 40003074764, juridiskā adrese: Balasta dambis 15, Rīga, LV-1048. Līdzekļu turētājs glabā Plāna aktīvus, veic to uzskaiti, veic norēķinus par darījumiem ar Plāna līdzekļiem un seko, lai Plāna daļas vērtība tiktu aprēķināta saskaņā ar Plāna nosacījumiem. Līdzekļu turētājs veic arī citus Likumā un ar Līdzekļu turētāju noslēgtajā līgumā paredzētos uzdevumus.

Naudas tirgus instrumenti — likvīdas īstermiņa parādsaistības, kuras ir precīzi novērtējamas jebkurā laikā un kuras parasti tirgo naudas tirgū. Piemēram, parādzīmes, noguldījumu sertifikāti, komercpapīri.

OECD dalībvalsts — Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts, kuras ilgtermiņa kredītreitings ārvalstu valūtā pēc starptautisko reitinga aģentūru vērtējuma datiem atbilst Investīciju kategorijai.

Papildpensijas kapitāls – Dalībnieka labā Plānā uzkrātie naudas līdzekļi.

Plāna daļa — Plāna līdzekļu uzskaites vienība, kas tiek izmantota Plāna līdzekļu uzskaitē un darījumos ar šiem līdzekļiem.

Plāns — "INDEXO pensiju plāns OBLIGĀCIJAS", kas ir noteikto iemaksu plāns bez garantētas noteiktas ieguldījumu atdeves un bez biometrisku risku seguma. Pensiju plāns ir sistematizētu noteikumu kopums, saskaņā ar kuru Fondā tiek uzkrāts Papildpensijas kapitāls, ieguldīti un izmaksāti uzkrātie līdzekļi. Plāna saistību valūta ir *euro*.

Tirgus indekss — rādītājs, kas atspoguļo konkrēta finanšu vai kapitāla tirgus vidējo stāvokli, nevis tikai atsevišķu finanšu instrumentu cenu.

Tirgus indeksiem piesaistītais ieguldījumu fonds - ieguldījumu fonds, kura ieguldījumu politika paredz parāda vērtspapīru indeksa sastāva replicēšanu.

Tirgus kapitalizācija — summa, kas veidojas, sareizinot konkrēta emitenta apgrozībā esošo vērtspapīru skaitu ar šo vērtspapīru tirgus cenu konkrētā brīdī.

2. IEGULDĪJUMU POLITIKAS MĒRĶIS UN NOSACĪJUMI

2.1. Ieguldījumu politikas mērķis ir nodrošināt Plāna līdzekļu vērtības ilgtermiņa stabilitāti, vienlaicīgi nodrošinot Papildpensijas kapitāla pieaugumu, kas pirms Plāna izdevumu segšanas atspoguļo euro valūtā denominēto investīciju kategorijas parāda vērstpapīru tirgus ienesīgumu, un nodrošināt dalībniekiem pēc iespējas zemākas izmaksas. Euro valūtā denominēto parāda vērstpapīru ieguldījumu fondi, kas atradīsies Plāna portfelī, atspoguļos gan pozitīvās, gan negatīvās pasaules ekonomikas un pasaules finanšu tirgus izmaiņas. Plāna līdzekļi tiek pārvaldīti, balstoties uz diviem pamatprincipiem:

I Ieguldījumi euro valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondos

2.2. Līdzekļu pārvaldītājs iegulda Plāna līdzekļus euro valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondos, kas ļauj samazināt Plāna izmaksas, kā arī likviditātes nodrošināšanai – euro valūtā denominēto parāda vērtspapīru Naudas tirgus instrumentos.

2.3. Līdzekļu pārvaldītājs Plāna līdzekļus iegulda nevis atsevišķu uzņēmumu vai valstu vērtspapīros, bet (netieši) euro valūtā denominēto investīciju kategorijas parāda vērtspapīru tirgū kopumā ar euro valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondu starpniecību. Rezultātā Plāna ienesīgums atspoguļo gan pasaules īstermiņa finanšu tirgu īstermiņa svārstības, gan ilgtermiņa tendences (kā negatīvas, tā pozitīvas).

II Pasīva ieguldījumu pārvalde

2.4. Plāna līdzekļi tiek pārvaldīti pasīvi. Līdzekļu pārvaldītājs darījumus veiks:

2.4.1. regulāri, ieguldot brīvos Plāna līdzekļus pēc Līdzekļu pārvaldītāja apstiprināta ilgtermiņa mērķa aktīvu sadalījuma (periodos, kuros izveidojies jaunu ieguldījumu veikšanai piemērots brīvo līdzekļu uzkrājums);

2.4.2. pēc vajadzības, likviditātes nodrošināšanas nolūkos;

2.4.3. pēc vajadzības, Likumā un Plāna noteikumos iekļauto prasību nodrošināšanas nolūkos.

2.5. Citos gadījumos Līdzekļu pārvaldītājs darījumus ar Plāna aktīviem neveiks. Tādējādi tiek samazināts darījumu skaits un darījumu izmaksas, kas sedzamas no Plāna līdzekļiem.

2.6. Plāna līdzekļi tiek ieguldīti saskaņā ar Likumu un Plāna un šīs ieguldījumu politikas noteikumiem. Visi darījumi ar Plāna līdzekļiem tiek veikti ar Līdzekļu turētāja starpniecību.

III Ieguldījumu ilgtspēja

- 2.7. Līdzekļu pārvaldītājs nenosaka ilgtspējīgas investīcijas kā mērķi un neveicina vides un/vai sociālo raksturlielumu sasniegšanu.
- 2.8. Tajā pat laikā Līdzekļu pārvaldītājs ir pārliecināts, ka vides, sociāli vai pārvaldības notikumi var ietekmēt uzņēmumus, kuri ietilpst Plāna portfelī esošajos ieguldījumu fondos, un ka nepietiekami pārvaldīti ilgtspējas riski var negatīvi ietekmēt šo uzņēmumu vērtību.
- 2.9. Tāpēc Līdzekļu pārvaldītājs pārvaldīšanas procesā ņem vērā ar ieguldījumiem saistītos vides, sociālos un pārvaldības riskus. Pieņemot ieguldījumu lēmumus, Līdzekļu pārvaldītājs iespēju robežās vērtē ieguldījumu ilgtspējas rādītājus, izmantojot Pārvaldītāja izvēlētos trešo pušu vides, sociālos un pārvaldības reitingus, kas mēra finansiāli nozīmīgo ilgtspējas risku un iespēju pārvaldību attiecīgajos uzņēmumos vai fondos.
- 2.10. Līdzekļu pārvaldītājs pēc iespējas izvēlas tādus ieguldījumus, kas atbilst vismaz vidējām ESG reitinga līmenim. Vidējais ESG reitinga līmenis parasti atspoguļo līdzsvarotu riska profilu, kas nozīmē, ka, lai gan uzņēmums vai fonds ir pakļauts dažiem ilgtspējas riskiem, tas ir ieviesis saprātīgus pasākumus, lai efektīvi pārvaldītu un mazinātu šos riskus.
- 2.11. Ilgtspējas riski tiek mazināti, diversificējot ieguldījumus (veicot ieguldījumus globālajos tirgos attīstīto valstu akcijās un parāda vērtspapīros), un tiek papildus kontrolēti, integrējot tos lēmumu pieņemšanas procesā. Tādējādi Līdzekļu pārvaldītāja ieskatā ilgtspējas riskam nav būtiskas ietekmes uz Plāna ienesīgumu.
- 2.12. Ņemot vērā to, ka pasīvas ieguldīšanas stratēģijas ietvaros Līdzekļu pārvaldītājs seko līdzī attiecīgajam indeksam un neizdara izvēli attiecībā uz uzņēmumu atlasī, kā arī to, ka Līdzekļu pārvaldītāja mērķis ir ierobežot ar ieguldījumu lēmumu pieņemšanu saistītās izmaksas, Līdzekļu pārvaldītājs izvēlējās nevērtēt ieguldījumu lēmumu svarīgāko negatīvo ietekmi uz ilgtspējas faktoriem.
- 2.13. Lai uzzinātu vairāk par ieguldījumu lēmumu pieņemšanas procesu ilgtspējas jomā, kā arī politiku attiecībā uz ilgtspējas risku integrēšanu ieguldījumu lēmumu pieņemšanas procesā, apmeklējiet mūsu mājaslapas sadaļu <https://indexo.lv/ilgtspeja/>

3. AKTĪVU IZVIETOŠANAS STRATĒGIJA

- 3.1. Līdz 100 % Plāna aktīvu tiek ieguldīti galvenokārt euro valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondos. Ieguldījumiem ir būtiska koncentrācija Eiropas

teritorijā, bet tie iekļauj arī citu teritoriju valsts un korporatīvās parādzīmes, kas atbilst investīciju kategorijai un ir nominētas *euro* valūtā.

- 3.2. Līdzekļu pārvaldītājs ir atbildīgs par Plāna ieguldījumu sadalījumu starp ieguldījumiem *euro* valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondos un likviditātes nodrošināšanai – *euro* valūtā denominēto parāda vērtspapīru Naudas tirgus instrumentiem.
- 3.3. Līdzekļu pārvaldītājs neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus, lai samazinātu noteiktu Plāna aktīvu vērtības svārstību risku.
- 3.4. Plāna ieguldījumu stratēģija tiek veidota tā, lai pēc iespējas diversificētu un minimizētu riskus, taču ne Fonds, ne Līdzekļu pārvaldītājs nevar garantēt, ka riski tiks novērsti pilnībā. Detalizētāka informācija par riskiem un to mazināšanas metodēm ir izklāstīta šīs ieguldījumu politikas 8. sadaļā.

4. AKTĪVU IZVIETOŠANAS TAKTIKA

- 4.1. Veidojot Plāna mērķa aktīvu sadalījumu, Līdzekļu pārvaldītājs izvērtē *euro* valūtā denominēto parāda vērtspapīru tirgu pēc to Tirgus kapitalizācijas, ņemot vērā šādas vadlīnijas:
 - 4.1.1. līdz 75% komercsabiedrību parāda vērtspapīru *euro* valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondi;
 - 4.1.2. līdz 25% valsts parāda vērtspapīru *euro* valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondi;
 - 4.1.3. līdz 5% *euro* valūtā denominēto parāda vērtspapīru Naudas tirgus instrumenti vai prasības uz pieprasījumu pret Līdzekļu turētāju.
- 4.2. Neskaitot augstāk minētos apsvērumus, Plāns neparedz ieguldījumu koncentrāciju atsevišķā ģeogrāfiskā reģionā vai ekonomiskā sektorā. Ņemot vērā, ka ieguldījumi tiek veikti diversificētos *euro* valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondos, ieguldījumu politikā un veicot ieguldījumus tiek ņemti vērā vides, sociālie un pārvaldības faktori. Tas tiek nodrošināts, Līdzekļu pārvaldītājam izvēloties tādus *euro* valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondus, kuri kopā ar citiem Plānā esošajiem fondiem spēj nodrošināt noteiktu vides, sociālo un pārvaldības faktoru vērtējumu līmeni (apmēru) Plānam. Minētā vērtējuma līmeni (apmēru) attiecībā uz Plānu un tā nodrošināšanas kārtību un kritērijus, Līdzekļu pārvaldītājs saskaņo ar Fondu ne retāk kā vienu reizi gadā. Veicot ieguldījumus valūtās, kas nav *euro*, Līdzekļu pārvaldītājs seko, lai valūtas riska apmērs Līdzekļu pārvaldītāja ieskatā atbilstu Plāna ieguldīšanas mērķiem un Likumā un ieguldījumu politikā noteiktajiem kvantitatīvajiem ierobežojumiem.

- 4.3. Ieguldījumu politika neparedz izmantot atsauces uz kredītreitingu aģentūru kredītreitingiem.
- 4.4. Līdzekļu pārvaldītājs, veicot Plāna ieguldījumus, nodrošina atbilstošu ieguldījumu likviditāti, ņemot vērā Plāna izmaksu vajadzības. Plāna ieguldījumi tiek veikti tikai pietiekami likvīdos ieguldījumu objektos, ņemot vērā Plāna aktīvu lielumu, kā arī citus parametrus.

5. VISPĀRĒJĀ POLITIKA INDIVIDUĀLAI FINANŠU INSTRUMENTU UN CITU IEGULDĪJUMU IZVĒLEI

- 5.1. Tā kā Plāna ieguldījumi tiek veikti primāri euro valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu fondos, Līdzekļu pārvaldītājs, izvēloties konkrētus ieguldījumu fondus, ņem vērā šādus faktoros:
 - 5.1.1. ieguldījumu fonda ieguldījumu politikas atbilstība mērķim, ar kuru to paredzēts iekļaut Plāna ieguldījumu portfeli;
 - 5.1.2. ieguldījumu fonda riska (svārstīguma) līmeņa atbilstība mērķim, ar kuru to paredzēts iekļaut Plāna ieguldījumu portfeli;
 - 5.1.3. ieguldījumu fonda pārvaldītāja reputācija;
 - 5.1.4. ar ieguldījumu fonda iegādi, pārdošanu, pārvaldīšanu, turēšanu un citām nepieciešamām darbībām saistīto izmaksu līmenis;
 - 5.1.5. metode, ar kuru ieguldījuma fonds īsteno Tīrgus indeksa replikāciju (t.i., fiziskā, sintētiskā vai cita metode);
 - 5.1.6. regulētajā tirgū (biržā) tirgto ieguldījumu fondu gadījumā – ieguldījumu fonda likviditāte;
 - 5.1.7. citus faktoros pēc Līdzekļu pārvaldītāja ieskatiem.

6. IEGULDĪJUMU KVANTITATĪVIE IEROBEŽOJUMI, TO IEVĒROŠANA UN KONTROLE

- 6.1. Plāna ieguldījumiem ir noteikti kvantitatīvie ierobežojumi. Par to ievērošanu primāri atbildīgs ir Līdzekļu pārvaldītājs, bet ievērošanas kontroli veic arī Līdzekļu turētājs (ik darba dienu).
- 6.2. Plāna aktīvus drīkst ieguldīt tikai:
 - 6.2.1. tādu euro valūtā denominēto parāda vērtspapīru ieguldījumu, tajā skaitā regulētajā tirgū (biržā) tirgotu, fondu apliecībās, kas veic ieguldījumus konkrētajos finanšu tirgos atbilstoši noteiktajiem indeksiem, ar nosacījumu, ka šie ieguldījumu fondi neveic ieguldījumus kapitāla vērtspapīros. Šo

Ieguldījumu mērķis ir nodrošināt Plāna daļas vērtības izmaiņas, kas pēc šo ieguldījumu fondu komisijas maksu ieturēšanas ir maksimāli atbilstošas noteikto finanšu tirgus indeksu izmaiņām;

6.2.2. (likviditātes nodrošināšanas nolūkos) naudas tirgus instrumentos;

6.2.3. (likviditātes nodrošināšanas nolūkos) kā prasības uz pieprasījumu pret Līdzekļu turētāju.

6.3. Ieguldot Plāna aktīvus, ievēro šādus ierobežojumus:

Euro valūtā denominēto parāda vērstpapīru ieguldījumu fondos	Iīdz 100 % Plāna aktīvu
Euro valūtā denominēto parāda vērstpapīru Naudas tirgus instrumentos	Iīdz 5 % Plāna aktīvu
Vienā Euro valūtā denominēto parāda vērstpapīru ieguldījumu fondā	Iīdz 25 % Plāna aktīvu; Iīdz 30 % no ieguldījumu fonda neto aktīvu

6.4. Ieguldījumi vienas valsts, pašvaldības vai starptautiskas finanšu institūcijas emitētajos vai garantētajos naudas tirgus instrumentos nedrīkst pārsniegt 5 % no Plāna aktīviem. Minēto ierobežojumu drīkst pārsniegt attiecībā uz valsts emitētajiem naudas tirgus instrumentiem, ja Plāna aktīvos ir naudas tirgus instrumenti vismaz no 6 (sešām) viena emitenta emisijām un katras emisijas naudas tirgus instrumentu vērtība atsevišķi nepārsniedz 5 % no Plāna aktīviem.

6.5. Vismaz 70 % no Plāna kopējiem ieguldījumiem naudas tirgus instrumentos un ieguldījumu fondos iegulda tādos ieguldījumu objektos (finanšu instrumentos), kuri ir iekļauti tirgošanai tirdzniecības vietā ES dalībvalstī vai OECD dalībvalstī organizētā regulētajā tirgū.

6.6. Ieguldījumu kopsumma ar Fondu, Līdzekļu pārvaldītāju vai iemaksas veicošo darba devēju vienā grupā ietilpstošu komercsabiedrību pārvaldītajos ieguldījumu fondos nedrīkst pārsniegt 10 % no Plāna aktīviem un 10 % no attiecīgā fonda neto aktīviem un, veicot ieguldījumu vai atsavinot ieguldījumu attiecīgajā fondā, netiek piemērota komisijas maksa no Plāna līdzekļiem.

6.7. Plāna aktīvus drīkst izmantot aizņēmumam Iīdz 10 % no Plāna aktīviem Iislaicīgas likviditātes nodrošināšanai uz laiku Iīdz 3 (trim) mēnešiem. Plāna aktīvus drīkst izmantot darījumos ar atpakaIpirkuma nosacījumiem vienīgi Plāna Iislaicīgas likviditātes nodrošināšanai uz laiku Iīdz 3 (trim) mēnešiem. Aizņēmumu Iislaicīgas likviditātes nodrošināšanai un darījumu ar atpakaIpirkuma nosacījumiem saistību kopsumma nedrīkst pārsniegt 50 % no Plāna aktīviem. Citos gadījumos Plāna aktīvus nedrīkst izmantot aizņēmumam, un Plāna naudas līdzekļus aizliegts piešķirt aizdevumos, kā arī izsniegt garantijās.

- 6.8. Nav noteikta robeža, kuru sasniedzot konkrētā veida aktīvu turēšana tiek izbeigta vai ierobežota.
- 6.9. Plāna aktīvus neiegulda atvasinātajos finanšu instrumentos.
- 6.10. Plāna ārvalstu valūtā atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt:
 - 6.10.1. atsevišķā ārvalstu valūtā – 10 % no Plāna aktīviem;
 - 6.10.2. kopumā visās ārvalstu valūtās – 20 % no Plāna aktīviem.

7. ATBILDĪBAS SADALĪJUMS LĒMUMU PIEŅEMŠANĀ

- 7.1. Līdzekļu pārvaldītājs pārvalda Plāna aktīvus saskaņā ar Likumu, Plānu, šīs ieguldījumu politikas un Fonda līdzekļu pārvaldīšanas līguma noteikumiem. Līdzekļu pārvaldītājs pieņem lēmumus par Plāna aktīvu ieguldīšanu, nesaskaņojot tos ar Fondu.
- 7.2. Visus lēmumus, kas saistīti ar ieguldījumu veikšanu konkrētos ieguldījumu objektos, var pieņemt Līdzekļu pārvaldītājs, nesaskaņojot tos ar Fondu un ievērojot Likumā, Plānā un šajā ieguldījumu politikā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus.
- 7.3. Ja rīkojums par darījumu ar Plāna mantu ir pretrunā ar Likumu, Plānu un šīs ieguldījumu politikas noteikumiem, Līdzekļu turētājs to neizpilda.

8. IEGULDĪJUMU RISKU NOTEIKŠANAS, KONTROLES UN VADĪBAS METODES

- 8.1. Par risku tiek uzskatīti zaudējumi, kas var rasties no ieguldīšanas. Ieguldījumu riskus kontrolē Līdzekļu pārvaldītājs, atbilstoši savām iekšējām pārvaldes un kontroles procedūrām. Ieguldījumu atbilstību Likumā, Plānā un ieguldījumu politikā noteiktajiem kvantitatīvajiem ierobežojumiem kontrolē Līdzekļu pārvaldītājs un Līdzekļu turētājs.
- 8.2. Plāna ieguldījumu risks tiek pārvaldīts, ievērojot Likumā un ieguldījumu politikā noteiktos ierobežojumus un citus ierobežojumus, kādus Fonds un Līdzekļu pārvaldītājs uzskata par nepieciešamiem.
- 8.3. Šajā sadaļā apskatīti svarīgākie riski Plāna mērķu sasniegšanai un iespējamās risku samazināšanas darbības.

Risks	Darbības riska samazināšanai
<p>Tirgus risks — Plāna aktīvu vērtība, kā arī ienākumi no tiem, var svārstīties tādu faktoru ietekmē kā procentu likmju svārstības <i>euro</i> nominētu parādzīmju tirgos.</p>	<p>Tā kā Plāns paredz līdz 100 % aktīvu ieguldīt ES parāda vērtspapīru ieguldījumu fondos, tas ir pilnībā pakļauts obligāciju tirgu svārstībām. Risks ciest zaudējumus Dalībniekam tiek mazināts, nodrošinot plašu Plāna portfeļa diversifikāciju (t.i. <i>euro</i> valūtā nominēto ieguldījumu sadalīšanu pa daudz dažādiem aizņēmējiem ar ES parāda vērtspapīru ieguldījumu fondu palīdzību). Risks ciest zaudējumus, pārdodot Plāna ieguldījumus tirgus krituma periodos un tādējādi piefiksējot zaudējumus, tiek mazināts, neveicot ieguldījumu pārdošanu tikai tādēļ, ka konkrēto ieguldījumu vērtība ir kritusies.</p>
<p>Likviditātes risks — nepietiekošas naudas plūsmas vai nespēja tirgū realizēt kādus Plāna aktīvus var apgrūtināt Plāna finansiālo saistību laicīgu izpildi.</p>	<p>Likviditātes risks tiek samazināts, ieguldot aktīvus kvalitatīvos ieguldījumu fondos, kuru realizācija normālos tirgus apstākļos paredzama bez grūtībām, kā arī turot daļu no Plāna aktīviem naudas līdzekļu veidā. Līdzekļu pārvaldītājs regulāri analizē un Fonds uzrauga Plāna naudas plūsmu. Līdzekļu pārvaldītājs īsteno likviditātes riska kontroli kā sistemātisku pasākumu kopumu.</p>
<p>Netiešais valūtas risks — Plāna aktīvi tiek ieguldīti ES parāda vērtspapīru ieguldījumu fondos, kuri piesaistīti <i>euro</i> nominētu investīciju kategorijas obligāciju indeksiem. Tomēr iespējams, ka šiem ieguldījumu fondiem tehnisku iemeslu dēļ izveidojas neliela ārvalstu valūtu pozīcija, kas var ietekmēt Plāna daļas vērtības svārstīgumu.</p>	<p>Pārvaldītājs periodiski pārbauda portfeli esošo ieguldījumu fondu aktīvu sadalījumu pa valūtām un rūpējas, lai ārvalstu valūtu svārstības atstātu minimālu iespaidu uz Plāna daļas vērtību.</p>
<p>Darījuma partnera kredītrisks — rodas gadījumā, ja darījumu partneris, ar kuru Līdzekļu pārvaldītājs uz Plāna līdzekļu rēķina ir noslēdzis darījumu, nespēs vai</p>	<p>Pirms darījumu slēgšanas uz Plāna līdzekļu rēķina, Līdzekļu pārvaldītājs veic darījumu partneru kredītriska novērtēšanu.</p>

atteiksies izpildīt savas saistības pret Plānu.

Izmantoto ieguldījumu fondu pārvaldītāja risks — rodas gadījumā, ja kādu ieguldījumu fondu, kuros ieguldīti Plāna līdzekļi, pārvaldītājs kvalitatīvi nepilda savas saistības.

Plāna līdzekļus drīkst ieguldīt tikai Latvijā vai dalībvalstī reģistrētos ieguldījumu fondos ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē. Šādi fondi ir regulēti, un to dalībnieki ir aizsargāti ar dalībvalstu tiesību aktiem. Dalībnieku līdzekļi tiek turēti nošķirti no konkrētā pārvaldītāja līdzekļiem, nodrošinot līdzekļu drošību pārvaldītāja maksātnespējas gadījumā. Pirms ieguldījumu veikšanas konkrētā ieguldījumu fondā Plāna Līdzekļu pārvaldītājs rūpīgi izvērtē fondu un tā pārvaldītāja kvalitāti, reputāciju un uzticamību.

Operacionālais risks — iespēja Plānam ciest zaudējumus prasībām neatbilstošu vai nepilnīgu Līdzekļu pārvaldītāja un Fonda iekšējo procesu norises, cilvēku un sistēmu darbības vai ārējo apstākļu ietekmes dēļ, ieskaitot juridisko risku, bet neieskaitot stratēģijas risku.

Risks tiek samazināts, Līdzekļu pārvaldītājam un Fondam izstrādājot un ievērojot stingrus iekšējās kontroles mehānismus, kā arī nodrošinot kvalificētu darbinieku piesaisti.

- 8.4. Līdzekļu pārvaldītājs un Fonds savu darbību veido tā, lai pēc iespējas samazinātu augstāk minētos riskus, taču negarantē, ka Plāna darbības gaitā būs iespējams pilnībā izvairīties no šiem riskiem. Tai skaitā Līdzekļu pārvaldītājs un Fonds negarantē Plāna ienākumu un aktīvu vērtību pieaugumu laika gaitā.

IEGULDĪJUMU ATDEVES VĒRTĒŠANA

- 9.1. Plāna līdzekļu ieguldījumu atdeve netiek garantēta un tiek aprēķināta Likumā un citos tiesību aktos noteiktajā kārtībā.
- 9.2. Līdzekļu pārvaldītājs novērtē Plāna atdevi ne retāk kā reizi gadā, salīdzinot to ar *euro* valūtā nominēto investīciju kategorijas obligāciju Tirgus indeksu rezultātiem. Novērtējot starpību starp Tirgus indeksu rezultātiem un Plāna darbības rezultātiem, Līdzekļu pārvaldītājs ņem vērā visas ar Plāna līdzekļu ieguldīšanu saistītās izmaksas. Līdzekļu pārvaldītājs informē Fondu par novērtējuma rezultātu

un nepieciešamības gadījumā apspriež ar Fondu izmaiņas Plāna līdzekļu pārvaldīšanas praksē.

- 9.3. Balstoties uz ar Fondu saskaņoto Tirgus indeksu sarakstu Līdzekļu pārvaldītājs reizi gadā sagatavo un iesniedz Fondam rakstisku ziņojumu par Plāna galveno darbības rādītāju (piem., vērtības izmaiņas un standartnovirze) salīdzinājumu ar saskaņotajā sarakstā norādītajiem Tirgus indeksiem.

BALSOŠANAS POLITIKA

- 10.1. Plāns ir pielīdzināms pasīvam mazākuma ieguldītājam, kas aktīvi nepiedalās to ieguldījumu fondu, kuru apliecībās ir ieguldīti Plāna līdzekļi, pārvaldes lēmumu pieņemšanā, ja ieguldītājam ir tādas tiesības. Atsevišķos gadījumos Fonds var pilnvarot Līdzekļu pārvaldītāju piedalīties ieguldījumu fondu, kuru apliecībās ir ieguldīti Plāna līdzekļi, dalībnieku (akcionāru) sapulcēs, ja tas nepieciešams Plāna dalībnieku interešu aizstāvībai.

LĪDZEKĻU PĀRVALDĪTĀJS UN LĪDZEKĻU TURĒTĀJS

- 11.1. Līdzekļu pārvaldītājs nodrošina Plānā un Ieguldījumu politikā noteikto ieguldīšanas noteikumu realizēšanu, pieņem lēmumus par Plāna līdzekļu ieguldīšanu, slēdz darījumus ar Plāna aktīviem un dod rīkojumus Līdzekļu turētājam par norēķinu veikšanu par attiecīgiem darījumiem saskaņā ar Likumu, Plāna noteikumiem, Ieguldījumu politiku un līgumu, kas noslēgts starp Fondu un Līdzekļu pārvaldītāju.
- 11.2. Fonds novērtē Līdzekļu pārvaldītāja darbību, ņemot vērā Plāna Ieguldījumu ierobežojumu ievērošanu, sadarbības gaitā konstatēto operacionālo riska incidentu skaitu un nopietnību, sadarbību ar Fondu, kā arī šīs Ieguldījumu politikas 0. sadaļā aprakstīto Plāna Ieguldījumu atdeves novērtējumu.
- 11.3. Līdzekļu turētājs Fonda labā veic Fonda un Plāna kontu apkalpošanu, Līdzekļu pārvaldītāja rīkojumu kontroli un Plāna aktīvu turēšanu, glabāšanu un uzskaiti saskaņā ar Likumu, Plāna noteikumiem, Ieguldījumu politiku, līgumu, kas noslēgts starp Fondu un Līdzekļu turētāju, un līgumu, kas noslēgts starp Līdzekļu pārvaldītāju un Līdzekļu turētāju. Līdzekļu turētāja darbība tiek vērtēta pēc Ieguldījumu ierobežojumu kontroles kvalitātes, savlaicīgas ziņošanas par pārkāpumiem, kā arī citu Likumā, līgumā starp Fondu un Līdzekļu turētāju un līgumā starp Līdzekļu pārvaldītāju un Līdzekļu turētāju noteikto pienākumu izpildes.

POTENCIĀLĀ INTEREŠU KONFLIKTA NOVĒRŠANAS POLITIKA

12.1. Potenciāla interešu konflikta gadījumā Fonds nodrošina, ka Līdzekļu pārvaldītājs iegulda Plāna aktīvus tikai un vienīgi Plāna dalībnieku un Papildpensijas kapitāla saņēmēju interesēs. Lai novērstu un pārvaldītu iespējamus interešu konfliktus, Fonds ir izstrādājis Interešu konflikta situāciju novēršanas procedūru.

INFORMĀCIJAS SNIEGŠANA DALĪBNIEMIEM

13.1. Katram Dalībniekam ir tiesības saņemt no Fonda un Līdzekļu pārvaldītāja vai to pilnvarotām personām informāciju par ieguldījumu politiku. Šī informācija ir pieejama:

13.1.1. Fonda birojā Roberta Hirša ielā 1, Rīga, LV-1045 darba dienās no 9:00 līdz 17:00. Lai novērstu nepieciešamību gaidīt, kamēr atbrīvojas speciālists, Dalībnieki ir aicināti laicīgi pieteikt vizīti, sazinoties ar biroju pa tālruni 20 006 088 vai e-pastu info@indexo.lv.

13.1.2. Līdzekļu pārvaldītāja mājaslapā www.indexo.lv.

CITI NOTEIKUMI

13.1. Fonda valde ne retāk kā reizi 3 (trijos) gados izvērtē ieguldījumu politiku un, ja nepieciešams, sagatavo jaunu Plāna ieguldījumu politiku, kā arī iesniedz Latvijas Bankai turpmāk īstenojamās Plāna ieguldījumu politikas detalizētu aprakstu.

13.2. Papildus iepriekš minētajam, Fonda valde izvērtē ieguldījumu politikas atbilstību izmaiņām finanšu tirgos un sniedz Latvijas Bankai motivētu valdes lēmumu par ieguldījumu politikas atbilstību šīm izmaiņām vai nepieciešamajiem grozījumiem ieguldījumu politikā, ja Latvijas Banka to pieprasa.